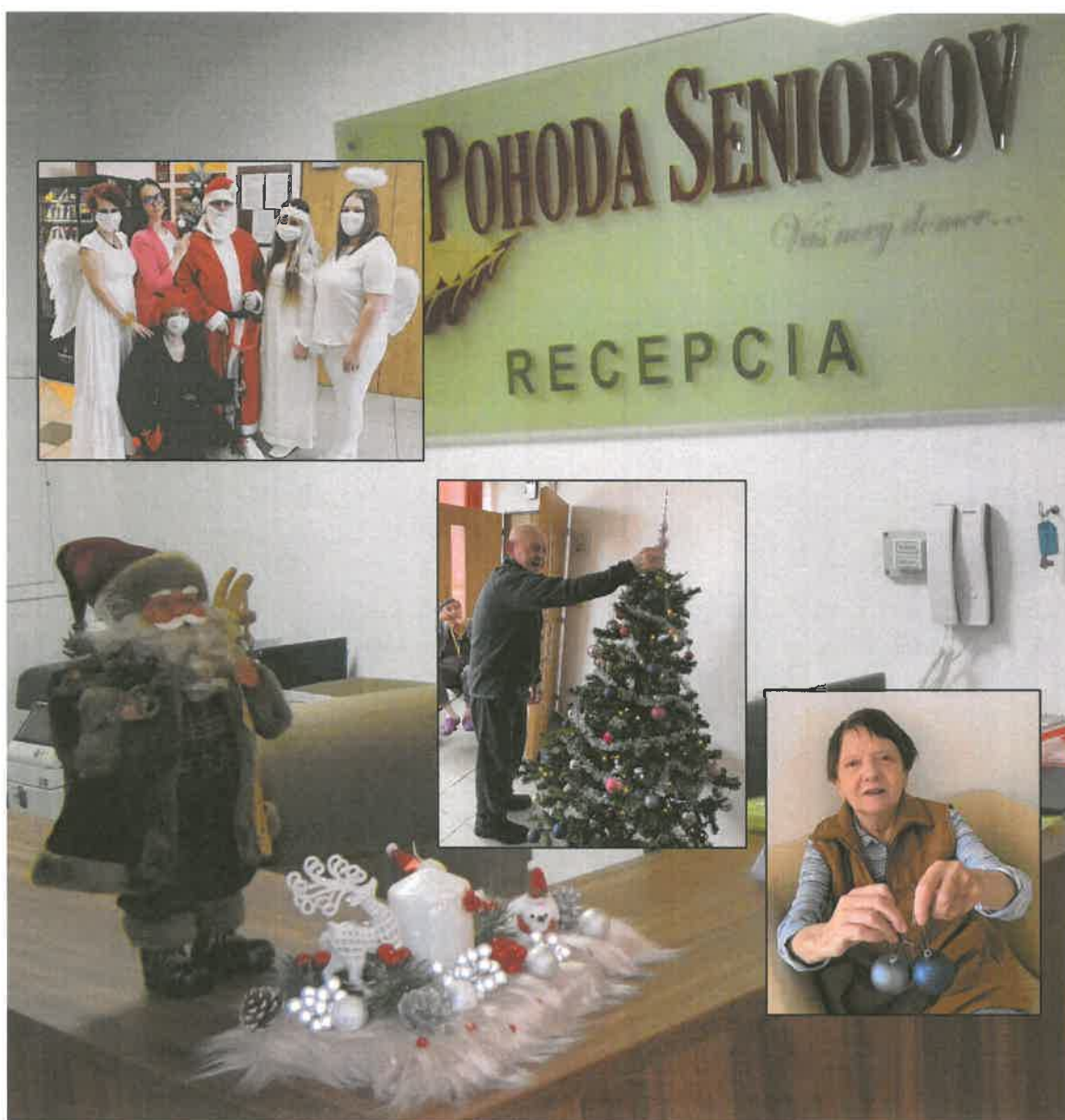


# POHODIČKA

Časopis Zariadenia sociálnych služieb Pohoda seniorov, n. o.

č. 4/2020

*Tento projekt sa uskutočnil vďaka podpore Nadácie SPP*



**Strach je reakcia, odvaha je rozhodnutie.**

**Winston Churchill**

## **OBSAH**

- 3 ..... Príhovor**  
**4 -- 7 ..... Naše aktivity**  
**8 ..... Žije medzi nami**  
**9 ..... Žil medzi nami**  
**10 ..... Naši jubilanti**  
**11 ..... Opustili nás**  
**12 -- 14 ... Malá spomienka na Vianoce**

### **Redakcia:**

**Šéfredaktor:** PhDr. Ľubomír Trefný

**Redaktori:** Anna Trefná

Mgr. Katka Marsovszka a Mgr. Katka Bieber (za personál)

**Časopis neprešiel jazykovou úpravou**

Jeseň života je krásna vtedy, ak sa prežíva s ľuďmi, ktorí nám prejavujú úctu, dávajú lásku a poskytujú bezpečie. Pripomína nám jednu z najvzácnejších cností, ktorá môže byť zrodená v duši človeka.



Rok 2020 ukázal, aké silné je naše zariadenie Pohoda seniorov, n. o. Máme za sebou ťažký rok a rada by som poďakovala všetkým, ktorí boli nápomocní v takom náročnom pandemickom období. Boli to všetci zamestnanci Pohody, ktorí sa správali zodpovedne a chránili seba, svoje okolie a našich seniorov. Prebrali na seba veľkú úlohu – ochranu zdravia a životov. Bolo to veľmi náročné a vyčerpávajúce obdobie, no napriek tomu nám prinieslo aj príjemné okamihy – chvíle spoločné a nezabudnuteľné, ktoré sa navždy vryli do našich srdiec a mysli. Tie „plné obrátky“ v našom zariadení nám všetkým ukázali aj veľa pozitív – lepšie sme sa navzájom spoznali, tolerovali, vzdávali si úctu a vzájomne sa podporovali. Ja som sa utvrdila v tom, že kolegovia sú úžasní a skvelí ľudia s veľkým srdcom na správnom mieste, a prácu robia s láskou, nasadením a veľkou dávkou trpezlivosti a úcty k našim seniorom, pretože vedia, že ich práca má obrovský ľudský rozmer a zmysel. Často neváhali pre túto prácu obetovať pohodlie svojho domova s vlastnou rodinou, a svoj voľný čas. Som hrdá, že sa môžem oprieť o silný a profesionálny tím. Áno, v takomto nasadení sa niesol rok 2020 v zariadeniach sociálnych služieb a u nás v Pohode.

V týchto pohnutých časoch hlboko prežívame situáciu našich seniorov, pretože teraz nás potrebujú viac, ako kedykoľvek predtým, a naša prítomnosť im nahrádza kontakt s ich blízkymi. Sme síce unavení, vyčerpaní, no stojí to za to – za láskavé srdcia našich seniorov, ich vďačnosť, ktorú cítime každú deň. Toto nám dáva silu a energiu, aby sme aj rok 2021 zvládli úspešne, pomohli tým, ktorí to najviac potrebujú, a aby bol každý deň pre nás všetkých veľkým darom.

Vyslovujem poďakovanie aj všetkým príbuzným našich seniorov za to, že v týchto neľahkých časoch dodržiavali a dodržiavajú všetky obmedzenia a prísne nariadenia, ktoré boli prijaté v našom zariadení s cieľom maximálne chrániť ich blízkych a urobiť všetko pre to, aby sa v Pohode cítili v bezpečí. Neskrývam dojatie za každú vďačnosť a podporu.

Aj napriek tomu, že niektoré kroky súvisiace s riešením pandémie v našej krajine a zlepšením situácie v zariadeniach sociálnych služieb idú pomaly, a nedokážeme to z našej pozície ovplyvniť, budeme naďalej vyvíjať maximálne úsilie, aby sme úlohy zvládli a ochránili zdravie a životy našich seniorov.

Želám si, aby rok 2021 nám všetkým doprial veľa síl – fyzických i duševných.

Nech vývoj pandemickej situácie a všetky prijaté opatrenia nám v roku 2021 prinesú deň s odkrytým úsmevom a vrúcnyh objatím.

**Mgr. Gabriela Kopčajová,**  
riaditeľka

## Editorial

Toto číslo Pohodičky, ktoré práve držíte v rukách, je trochu iné. Pôvodne sme ho pripravovali tak, aby vyšlo najneskôr v polovici januára tohto roku. Pandemická situácia však obmedzila vzájomné kontakty našich klientov, a niekoľkí pracovníci Pohody seniorov, vrátane tých, ktorí tradične pracovali na tvorbe nášho časopisu, museli zostať v domácej karanténe. To nás zabrzdilo, spomalilo, a v niektorých prípadoch celkom zastavilo práce na obsahovej náplni Pohodičky. To všetko vysvetľuje, prečo sa táto Pohodička odlišuje od predchádzajúcich čísel. Čiastočne ju zaplňajú vianočné a trojkráľové témy, ktoré nám bolo ľúto z časopisu vyradiť, a medzi článkami o niektorých našich klientoch, ktorí žijú medzi nami, zostal celkom netradične aj článok o klientovi (ide o pána Ing. Rudolfa Adamčíka), ktorý sa už, žiaľ, vydania tohto čísla nedožil. S láskavým povolením jeho dcéry sme sa rozhodli ponechať ho v našom časopise.

Veríme, že aj túto Pohodičku, ktorá je svojím spôsobom unikátna, a tak trochu aj pamätná, prijmete s plným pochopením všetkých okolností, za ktorých vznikala a prejavíte nám svoju priazeň. Ďakujeme.

Redakcia

-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-

## Naše aktivity

Keď prišla jeseň, mesiac október v plnej kráse čarovných farieb zaujal svoje miesto. Posledné teplejšie dni sme využili na



prechádzku v areáli nášho zariadenia.

Október je tiež mesiacom oslavy jesene života a pripomienkou úcty k starším ľuďom, ktorá by mala byť nenásilná, spontánna nepretržitá po celý rok, pretože oni si ju zaslúžia. My v našom zariadení celoročne prejavujeme našim klientom úctu a náklonnosť v podobe milého slova,

úsmevu, rešpektu, zdvorilosti, pozornosti....

Staroba je výzvou. Pripomína nám, aby sme netrácali čas a jeden druhému práve





teraz povedali milé slovo, ako dôkaz toho, že sa máme skutočne radi. Starnutie prichádza

pomaly, nenápadne. Tak, ako sa pomaly a nenápadne končí leto a začína sa jeseň. Nedá sa tomu vyhnúť. Sem – tam niečo bolí, objaví sa vráska, skôr či neskôr obeľujú vlasy. Človek sa ocitne v jeseni života, a v spomienkach sa obzerá do minulosti.

Pri príležitosti Októbra – mesiaca úcty k starším, sme, rovnako ako po všetky predchádzajúce roky, pripravili malé posedenie. Bolo tak trochu iné ako po iné roky, keďže aj do tohto zasiahla pandémia, ktorá zmenila naše životy a zaužívané zvyky.



Koncom mesiaca naša vláda rozhodla o celoplošnom testovaní, ktoré nazvali „OPERÁCIA SPOLOČNÁ



ZODPOVEDNOSŤ“. Testovanie sme uskutočnili aj v našom zariadení,. Vďaka za to patrí nášmu zdravotnému úseku a zručnosti i vedomostiam šikovných zdravotných sestier.

Začiatkom novembra sme si pripomenuli sviatok všetkých svätých a uctili pamiatku zosnulých. Na Slovensku má úcta k zosnulým a návšteva hrobov príbuzných veľmi



dávnú tradíciu ktorá sa udržala dodnes. Nielen veriaci, ale prakticky všetci ľudia prichádzajú na cintoríny, aby zapálením sviečok či kahancov, a položením kytíc a vencov k hrobom spomínali na svojich blízkych. Aj my sme si spolu s klientmi uctili pamiatku zosnulých, tichou modlitbou i zapálením sviečok a kahancov pri pietnom oltári.



Začiatkom decembra k nám, rovnako ako každý rok zavítal svätý Mikuláš so svojimi anjeli a, samozrejme, aj s čertom. Navštívil našich seniorov v celom zariadení. Mikuláš neprinesol iba čokoládovú nádielku, ale i veľa radosti a zábavy.

December je aj adventným časom. Advent znamená príchod Krista a svetla, ktoré túžobne očakávame. V prvom rade sa pripravujeme na slávenie Vianoc, tajomstvo vtelenia.

Chválimo Boha, ktorý tak miloval svet, že nám poslal svojho Syna. Vianočné sviatky



a príprava na ne majú svoju duchovnú hĺbku. Nie sú len o upratovaní a nakupovaní





zázraku, ktorý sa zrodí v našich srdciach.

K Vianociam u nás v posledných rokoch patrí aj vianočná

pošta, ktorá v tomto čase potešila našich seniorov ešte o čosi viac ako inokedy. Vrúčne osobné prania vo forme listov od väčšinou neznámych ľudí prichádzajú totiž v čase, keď sú starenky a starčekovia úplne izolovaní od vonkajšieho sveta z dôvodu výskytu ochorenia COVID-19, a nemajú možnosť stretávať sa so svojimi blízkymi.

darčiekov, ale najmä o príprave našich srdc na Božiu milosť vo sviatostiach. Je to obdobie pokoja, rozjímania a dobročinnosti. Obdobie večného prísľubu a očakávania



## Sociálny úsek

**-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-**

### Zaujímavosti zo sveta zvierat

Podobne, ako majú ľudia odtlačky prstov, podľa ktorých ich možno identifikovať, majú aj psy unikátne odtlačky ňufákov.

Veveričky zasadia každoročne tisíce stromov. Zabúdajú totiž, kam si zahrabali svoje zásoby žaluďov.

V Číne sú pandy také chránené, že za zabitie pandy môže páchatel dostať až trest smrti.

Morské koníky si nachádzajú lásku na celý život. Keď ju nájdú, na cestách sa spolu držia za chvostíky.

(Internet)

## Žije medzi nami

„Život je pohyb, duševný aj fyzický,“ hovorí pán Ing. **Vladimír Šušla**. „Lekár mi po mozgovej príhode odporučil, aby som si udržiaval mozgovú kondíciu, a tak stále lúštim krížovky a sudoku. A pokiaľ ide o fyzický pohyb, usilujem sa denne chodiť vonku, a v prípade nepriaznivého počasia aspoň po chodbe. Keď som bol ešte doma, ročne som prešiel priemerne až tritisíc kilometrov.“



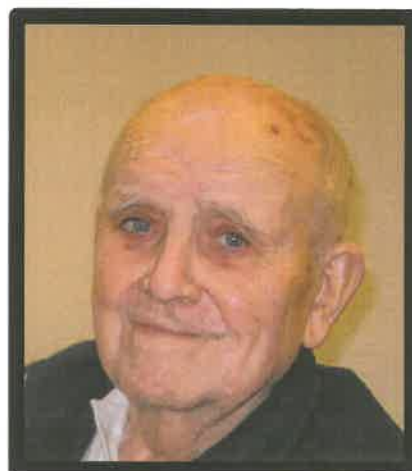
V tom zrejme spočíva tajomstvo toho, že hoci má pán Šušla 91 rokov, stále má elán mládenca. Narodil sa v Dolnej Strede, jeho otec bol poľnohospodár, neskôr pracoval v sereďskom cukrovare, matka bola v domácnosti. Mal osem súrodencov, z ktorých však dnes žije iba polovica. Pán Šušla zostal svojej rodnej obci verný po celý život, a do školy, a neskôr aj do zamestnania radšej denne dochádzal. Po skončení základnej školy vyštudoval Obchodnú akadémiu v Trnave, a po maturite sa hneď zamestnal, aby pomohol finančne zabezpečiť rodinu. Spočiatku pracoval v Roľníckom skladištnom družstve v Galante, neskôr v Pečivárňach v Seredi, a odtiaľ odišiel do Niklovej huty, takisto v Seredi. Tam zotrval až do dôchodku. Medzitým popri zamestnaní vyštudoval ekonomickú vysokú školu so špecializáciou na ekonomiku priemyslu. Priamo úmerne so zvyšovaním vzdelania rástol aj jeho kariérny postup v zamestnaní, kde napokon pätnásť rokov vykonával funkciu ekonomického námestníka riaditeľa.

Na časy v niklovke osobitne rád spomína a dodnes dokáže živo rozprávať nielen o svojej práci, ale aj o problémoch, ktoré prevádzku niklovky sprevádzali, najmä v súvislosti s chudobnou niklovou rudou dovážanou z Albánska. Rovnako sa rozrozprával aj o svojich záľubách, medzi ktoré okrem lúštenia krížoviek a neskôr aj sudoku patrilo najmä čítanie kníh, najmä beletrie, a to klasickej aj tej modernejšej. Manželka takisto pochádzala z Dolnej Strede. Pán Šušla si zaspomínal, ako chodievali v mladosti spolu na tanečné zábavy v dedine, lebo aj tanec patril medzi jeho záľuby. Žiaľ, manželka mu zomrela pred sedemástimi rokmi. Mali spolu štyri dcéry, teda, ako pán Šušla s úsmevom hovorí, „nemali sme žiadne deti, iba dievčatá“. Všetky dcéry vyštudovali na vysokých školách. Jedna z nich odchádzala do dôchodku z pozície riaditeľky Gymnázia v Seredi, jedna učí na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Pán Šušla má tiež sedem vnúčat a sedem pravnúčat – medzi nimi sú dievčatá, aj chlapci. Všetci jeho potomkovia vyštudovali vysoké školy, prípadne študujú, jedna pravnúčka napríklad chodí na Ekonomickú univerzitu v Brne (v Bratislave študovať nechcela, aby ľudia nehovorili, že má v škole protekciu). Po mozgovej príhode sa pán Šušla pomerne rýchlo opäť postavil na nohy, a môže sa venovať svojim záľubám. A preto, ak nie je práve na prechádzke po chodbe, zaiste ho nájdete v izbe s perom v ruke sústredene skloneného nad krížovkou či sudoku.



## Žil medzi nami

**V Pohode seniorov pobudol len niekoľko mesiacov. Jeho životný príbeh plný dobroty a lásky k najbližším nás natoľko zaujal, že sme sa rozhodli napísať o ňom do nášho časopisu. Žiaľ, jeho uverejnenia v Pohodičke sa už nedožil. Napriek tomu, že v decembri minulého roku nečakane zomrel, radi by sme si pána Rudolfa a jeho ušľachtilé srdce pripomenuli. Preto sme zaradili tento článok. Česť jeho pamiatke!**



Celý život sa vo svojej profesii venoval plánovaniu. To si vyžadovalo bystrú hlavu a triezvy úsudok. Tieto vlastnosti si zachoval až do svojich osemdesiatich deviatich rokov. Taký bol pán **Ing. Rudolf Adamčík**. Na svet prišiel v Novej Vsi nad Váhom. Mal jedného mladšieho brata.

„Nebol som práve najlepší žiak,“ spomína na školské časy, „vždy som vystrájal. Potom mi otec povedal, že sa musím nad sebou zamyslieť. Pochopil som jeho slová, a začal som konečne brať veci vážne.“

Ďalšie vzdelávanie už absolvoval bez problémov. Maturoval na 1. štátnom gymnáziu, a potom študoval na vtedajšej Vysokej škole ekonomickej v Bratislave. Po príchode do Bratislavy sa zamestnal v administratíve vydavateľstva Pravda. Dlhو tam však nepôsobil, pretože čoskoro prišli za ním z oblastného riaditeľstva polygrafie s ponukou, či by nechcel ísť na polročnú školu zameranú na plánovanie, ktorú organizoval Slovenský plánovací úrad (dnes Slovenská plánovacia komisia). Pán Adamčík túto príležitosť využil, a tak sa mu plánovanie stalo osudom na celý zvyšok života. Po skončení tejto školy mu oblastný riaditeľ polygrafie ponúkol miesto na novootvorenom oddelení knižnej výroby na oblastnom riaditeľstve. Bolo to obdobie zavádzania plánovania do všetkých oblastí spoločnosti, a pán Adamčík stál pri jeho kolíske. Rovnako v oblasti plánovania pracoval neskôr na Slovenskom plánovacom úrade, kde sa zaoberal plánovaním dopravy. Neskôr robil referenta, a potom vedúceho odboru v Asociácii vonkajšej reklamy. Popri tom si našiel čas aj na svoju najväčšiu záľubu, ktorou bol futbal. Hrával ho za bratislavských železničiarov. So svojou manželkou prežil vyše šesť desiatok rokov bez akejkoľvek manželskej krízy. Istý čas pracovali na jednom pracovisku, no keď vyšiel ministerský príkaz, že manželia nemôžu pracovať spolu, odišla jeho manželka pracovať na Slovenskú technickú univerzitu. Spolu vychovali jednu dcérku, ktorá žije v Modre. Dcérka má dve deti a už aj dve vnúčatá. Keď manželka začala chorľavieť, staral sa o ňu. Jej stratu niesol pán Adamčík veľmi ťažko. Často sa mu o nej snivalo a často sa s ňou aspoň v duchu rozprával. Do smrti si vytýkal, že jej popri práci nevenoval ešte viac času. Tým intenzívnejšie však svoju lásku venoval dcérke, vnúčatám a pravnúčatám. Po smrti manželky býval sám, neskôr u dcérky v Modre. Asi pred desiatimi mesiacmi utrpel doma úraz chrupavky, a začal mať problémy s chôdzou. K tomu neskôr pribudli tri bajpasy a kardiostimulátor... Svet je dnes opäť chudobnejší o jedného dobrého človeka. Spomíname naňho a chýba nám.

## **NAŠI JUBILANTI (2020)**

### **September**

- p. Mária Paľová - 90 r.
- p. Emília Kováčsová - 73 r.
- p. Mária Kalmárová - 87 r.
- p. Agneša Havířová - 88 r.

### **Október**

- p. Katarína Tildyová - 80 r.
- p. Viera Štefániková - 78 r.
- p. Eva Srdošová - 71 r.
- p. Ján Matocha - 71 r.
- p. Katarína Losonszká - 87 r.
- p. Ondrej Farkaš - 73 r.

### **November**

- p. Ľudovít Ochaba - 94 r.
- p. Emil Hrdlička - 88 r.
- p. Michal Énekes - 71 r.
- p. Igor Botka - 66 r.

### **December**

- p. Rudolf Adamčík - 89 r.
- p. Lucia Dingová - 89 r.
- p. Jozefína Škublová - 90 r.
- p. Štefan Lancz - 82 r.
- p. Štefánia Derzsiová - 83 r.
- p. Anna Trefná - 72 r.



## OPUSTILI NÁS (2020)

### September

p. Paulína Karlubíková - 76 r.

### Október

p. Oľga Kurtová - 86 r.

### November

p. Mária Janoušková - 86 r.

### December

p. Mária Gebauerová - 79 r.

p. Helena Kopajová - 87 r.

p. Rudolf Adamčík - 89 r.

p. Jaroslava Hrušková - 92 r.

p. Eduard Komžík - 76 r.



-X-

### **Niečo na zamyslenie**

Svoju silu pocítite pri prežívaní bolesti.

**Jim Morrison**

Najväčšia chyba, akú môžete v živote urobiť, je mať stále strach, že nejakú chybu urobíte.

**Elbert Hubbard**

Nemáme sa starať o to, aby sme žili dlho, ale aby sme žili naplno.

**Seneca**



## Malá spomienka na Vianoce

### Odkaz adventných plamienkov

Svetielka štyroch sviečok na adventnom venci už pohasli. Vzápätí ich nahradili svetielka v očiach detí očakávajúcich príchod najkrajších sviatkov v roku, i teplá žiara v unavených očiach dospelých, ktorí žijú odrazu minulosťou i súčasnosťou – spomienkami aj prítomnosťou, lebo Vianoce sú práve tými sviatkami, počas ktorých sme intenzívnejšie ako kedykoľvek inokedy pociťovali slávnostnú atmosféru duchovna, ktorá sa vznášala všade okolo nás napriek tomu, že nás všadeprítomná reklama nabádala chápať tieto sviatky ako oslavu vecí, predmetov, dobrého jedla a pôžitkov rozličného druhu. Najmä s pribúdajúcim vekom však človek čoraz viac poznáva, že k životu vlastne potrebuje veľmi málo hmotného, no o to viac toho duchovného a silný pocit, že som medzi tými, ktorí ma majú radi a chápu ma a ktorých mám rád a chápem aj ja. Tento povznášajúci pocit sme celý život čerpali v kruhu najbližšej rodiny a dnes máme klamný pocit, že práve to s pribúdajúcim vekom pomaly strácame. Opak je pravdou. Naša rodina sa rozrástla. Presne tak, ako kedysi pri jednom stole, aj dnes si vymieňame spomienky, odovzdávame a preberáme životné skúsenosti, máme možnosť ďalej rozvíjať svoj talent a životom nadobudnutú zručnosť. Možno dokonca povedať, že v takej veľkej rodine sme ešte



nežili. Okrem našich priateľov, ktorých tu nazývajú klientmi, pribudli obetaví ľudia, ktorí sa o nás starajú, ba aj ich rodiny sa svojím spôsobom stali našimi.

Viem, že v týchto mimoriadne sviatočných dňoch sa v našich hlavách vynárali s neobyčajnou silou predovšetkým spomienky. Máme na ne právo. Nemožno jednoducho hodiť za hlavu prežitú roky, nemožno

bez povšimnutia prekročiť a obísť tváre našich najbližších, ich pohľady, hlas a atmosféru, ktorú dokázali vyčariť, nemožno zabúdať na lásku, ktorú sme si navzájom odovzdávali. Práve naopak – dostali sme možnosť pripojiť k starým spomienkam nové zážitky, dojmy a vnemy, ktoré sa tiež raz stanú spomienkami. K nim pripájame vďačnosť za všetko, čoho sa nám dostáva. Vianoce, ktorých tajupnosť uznávajú aj tí, ktorí nie sú práve veriaci, sú sviatkami nielen návratov, ale aj pohľadov do budúcnosti. Jej perspektívu nám prinieslo práve betlehemske batoliatko. Napriek tomu, že jeho tragický osud bol v neprajnom svete od začiatku spečatený, dokázalo rozdávať dobro a lásku, dokázalo nám otvoriť cestu, ktorá sa nikdy nekončí. To je príklad, ktorý by sme mali nasledovať.

A čo nám odkazujú štyri sviečky na adventnom venčeku? Poukazujú presne na svet, v ktorom musel pred vyše dvetisíc rokmi žiť a trpieť aj sám Syn Boží. V tejto súvislosti sa mi vybavilo čosi medzi príbehom a podobenstvom, čosi, čo obsahuje múdrosť, a preto by som sa rád o to s vami podelil. Nuž teda, privrite oči a počúvajte, o čom sa rozprávajú adventné sviečky:

Bol advent a na adventnom venci horeli štyri sviece. Horeli tak tíško, že bolo počuť, ako začali hovoriť. Prvá svieca si povzdychla a hovorí:



„Som **MIER**. Moje svetlo svieti, ale ľudia mier stále porušujú.“ Jej svetielko bolo čoraz menšie, až celkom zhaslo.

Svetlo druhej sviece zablikalo a svieca povedala:

„Volám sa **VIERA**. Viem však, že som zbytočná. Ľudstvo nechce o Bohu nič vedieť, preto nemá cenu, aby som svietila.“



Cez oblok zavial vánok, a druhá svieca zhasla.

Tíško a smutne sa o slovo prihlásila tretia svieca:



Volám sa **LÁSKA**. Už nemám síl ďalej horieť. Ľudia ma odstrčili na vedľajšiu kofaj. Vidia iba sami seba a ignorujú ostatných, ktorých by mali mať radi.“

Z celkom posledných síl a so záchvevom zhaslo aj jej svetlo.

Vtom sa v miestnosti objavilo malé dieťa. Pozrelo sa na sviece a hovorí: „Vy predsa musíte svietiť všetky štyri, nesmiete byť zhasnuté.“ A takmer sa od ľútosti rozplakalo.

Teraz sa o slovo prihlásila štvrtá svieca a hovorí:

„Neboj sa, maličký, pokiaľ svietim ja, môžete znovu zapáliť aj ostatné sviece. Volám sa **NÁDEJ**.“



Tak sa stalo, a dieťa znovu zapálilo ostatné sviece. Želajme si všetci, aby plameň nádeje v našom živote nikdy nezhasol, ale naopak, aby sa stále udržiavali všetky plamienky **MIERU, VIERY, LÁSKY a NÁDEJE**.

## K sviatku Troch kráľov

Tisíce slovenských rodín v období Troch kráľov píše kriedou na dvere nápis **G+M+B** sprevádzaný poradovým číslom aktuálneho roku. Hoci je tento zvyk veľmi rozšírený, väčšina ľudí má pomýlenú predstavu o tom, čo nápis, ktorý píše nad dvere, v skutočnosti znamená. Ak ste aj vy presvedčení o tom, že ide o začiatkové písmená mien Troch kráľov Gašpara, Melichara a Baltazára, je načas vyvíesť vás z omylu. Tento výklad je síce na prvé počutie logický, veď Traja králi predsa prišli vzdať poctu

práve narodenému Ježišovi Kristovi, nie je to však pravda.

Pôvodné znenie nápisu je **C+M+B** a znamená **Christus Mansionem Benedicat**, teda **Kristus, žehnaj tomuto domu**. V súčasnosti ešte stále existujú krajiny, v ktorých kresťania používajú správnu skratku s písmenom C.

Na starých maľbách a freskách narátame kráľov dvoch, ale aj ôsmich. Číslo tri je pravdepodobne výsledkom tradície a odvodzuje sa od troch darov – zlata, kadidla a myrhy, ktoré vzdelaní muži priniesli Ježiškovi. Čo tieto dary mali predstavovať?

**Zlato** – ako odolný kov symbolizovalo večnosť a dokonalosť.

**Kadidlo** – dym z kadidlovej živice symbolizoval smerovanie myšlienok k Bohu.

**Myrha** – táto liečivá živica symbolizovala veľkú úctu kráľov. V čase narodenia Ježiša bola až sedemkrát drahšia ako zlato.

Sväté písmo spomína, že Traja králi pochádzali z východu. Biblia však neuvádza, odkiaľ presne prišli. Všeobecne sa verí, že pochádzali z Perzie, dnešného Iránu.

V pôvodnej verzii Biblie sa totiž nenazývali mudrcmi, ale evanjelista ich predstavil ako Magi, čo znamená mních, ktorý vyznáva staré perzské náboženstvo zoroastrizmus.

Na maľbách sa často zobrazujú v orientálnych odevoch. Isté však je, že to boli nesmieme vzdelaní muži, ktorí sa zaoberali prírodnými vedami, najmä skúmaním hviezdnej oblohy. Takíto mudrci často pracovali ako radcovia kráľov a tešili sa veľkej úcte. Dnes vieme, že sú pomenovaní Gašpar, Melichar

a Baltazár. Tieto mená však dostali až v šiestom storočí. Ľudia im postupne začali pripisovať rozličné vlastnosti a atribúty. Dnes sa často zobrazujú s odlišnými farbami pleti a v rozličnom veku, čo má predstavovať tri dovedy známe svetadiely – Európu, Áziu a Afriku. Gašpar, oblečený ako černošský kráľ, zosobňoval mladosť a čiernu Afriku, Melichar predstavoval starca a Európu, a Baltazár znázorňoval dospelého muža a Áziu.



Mudrcov priviedla do Judey záhadná hviezda. Keď prišli do Jeruzalema, stretli sa s jeho vládcom Herodesom, aby zistili, kde nájdú dieťa, nového kráľa, ktorému sa chcú pokloniť. Herodes bol dobre oboznámený s proroctvom, podľa ktorého sa mal v Betleheme narodiť Mesiáš, ktorý oslobodí Židov spod rímskeho príkoria. Trpel obrovskou paranojou, že mu nastávajúci kráľ zoberie trón. Požiadal teda mudrcov, aby dieťa našli a po ceste naspäť do svojej domoviny mu prišli povedať, kde sa presne nachádza. Oklamal ich tvrdením, že sa mu chce ísť aj on pokloniť, no v skutočnosti sa chcel Ježiška zbaviť.

Mudrci sa vybrali do Betlehema, pričom nasledovali hviezdu, ktorá sa podľa Matúšovho evanjelia zastavila nad miestom Ježišovho narodenia. Neskôr vo sne dostali pokyn, aby sa nevracali k Herodesovi, a tak sa do svojej vlasti vrátili inou cestou. Keď Herodes zistil, že ho oklamali, veľmi sa nahneval, a dal povraždiť v Betleheme a jeho okolí všetkých chlapcov do dvoch rokov. Svätá rodina však stihla utiecť do Egypta. Tam prečkali až do Herodesovej smrti, a potom sa vrátili do Judey.